

DATO: 27.02.2020

Sagsnr.2018-3250

K E N D E L S E

Ved anklageskrift af 4. december 2018 har Advokatrådet indklaget advokat [Indklagede] for tilsidesættelse af advokatpligterne, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, ved den 9. september 2016 og den 13. september 2017 som advokat at have tilsidesat sin tavshedspligt, idet advokat [Indklagede] har videregivet fortrolige oplysninger om sin tidligere klient [X] i forbindelse med konkursbegæring, politianmeldelse og fremsendelse af bilag til kurator.

Advokatrådet har nedlagt påstand om, at advokat [Indklagede] idømmes en skærpet disciplinær bøde efter retsplejelovens § 147 c, stk. 1.

Sagsfremstilling:

[X] blev ved [byrettens] dom af [...] dømt til at betale 2,1 mio. kr. samt 160.700 kr. i sagsomkostninger til [Y], hvis formue han havde forvaltet i perioden 2008 til 2010. Det pådømte beløb dækkede over overførsler, [X] havde foretaget fra [Y]s konto til sin egen.

[X] ankede dommen til [...] Landsret med påstand om frifindelse, og i april 2014 anmodede han advokat [Indklagede] om at bistå ham i ankesagen.

Ved e-mails af 10. og 11. juni 2015 til advokat [Indklagede] sendte [X] et støttebilag i form af en oversigt over pengestrømme samt en række kontoudskrifter for perioden 2008 til 2011 fra sine konti i [Bank 1] og [Bank 2]. Endvidere sendte han udskrifter af PayPal transaktioner samt en bekræftelse på flytning af fondskode.

Ankesagen blev forligt ved parternes indgåelse af en procesaftale af 29. september 2015, hvorved anken blev hævet. Omkostningsspørgsmålet blev overladt til retten, der bestemte, at hver part skulle bære egne omkostninger.

Ved faktura af 9. februar 2016 til [X] opkrævede advokat [Indklagede] et salær på 218.750 kr. inkl. moms.

[X] betalte ikke fakturaen, og den 9. september 2016 indgav advokat [Indklagede] konkursbegæring mod ham, idet han bl.a. anførte følgende:

"[Advokatfirma] har i en længere periode, uden at modtage betaling derfor, bistået skyldneren i en ved [...] Landsret verserende sag, efter at skyldneren ved [byrettens] dom af [...] var dømt til at betale [Y] kr. 2.100.547,37 samt sagsomkostninger med kr. 160.700,00.

Efter langvarig skriftveksling ved [...] Landsret fremkom skyldneren med sådanne oplysninger om sine økonomiske forhold, som førte til, at ankesagen blev afsluttet forligsmæssigt mod at hver part frafaldt den af dem iværksatte anke, hvorved [byrettens] dom står ved magt.

De økonomiske oplysninger, som skyldneren fremkom med på dette tidspunkt, gik ud på, at den formue han ejer, er båndlagt, og han kan ikke disponere over formuen. Disse oplysninger var han ikke tidligere fremkommet med.

Hans livsførelse har heller ikke på nogen måde tydet på, at han ikke havde midler at disponere over, herunder har han disponeret/fortsat disponerer over udenlandske konti. Disse konti er tilsyneladende ikke båndlagt, og skyldner har dispositionsret over disse konti.

Efter den langvarige og omfattende sag afregnede [Advokatfirma] sagen den 9. februar 2016 i henhold til faktura [nummer]. Fakturaen fremlægges som bilag 1.

Medens skyldneren indtil dette tidspunkt var særdeles aktiv, tog initiativ til afholdelse af et utal af møder med deltagelse af hans samlever, der er advokat, og afgivelse af omfattende processkrifter m.v., har skyldneren undladt at reagere. Skyldnerens manglende reaktion skyldes utvivlsomt hans insolvens.

Det er kreditors opfattelse, at skyldner har en skjult formue, og at skyldner på strafbar vis har pådraget sig gæld ved at undlade, i forbindelse med gældsstiftelsen, at oplyse, at den formue, han disponerer over, angiveligt er båndlagt. Politianmeldelse om bedrageri er under udarbejdelse.

Det må befrygtes, at debitor har foretaget omstødelige dispositioner bl.a. ved at overføre midler til udlandet i andres navn eller udenom den såkaldte båndlæggelse.

Kreditors krav er ubestridt. Kreditors krav er forfaldent til betaling. Debitor har ikke fremført noget til støtte for betalingsvægring.

Debitors bo skal derfor tages under konkursbehandling, idet debitors økonomiske forhold, herunder hans dispositioner over udenlandske konti skal undersøges.”

[X] blev ved [skifterettens] kendelse af [...] taget under konkursbehandling. Kendelsen blev stadfæstet af [...] Landsret den [...].

På vegne af flere klienter indgav advokat [A] den 31. januar 2017 politianmeldelse for bedrageri/underslæb mod [X].

Af kreditorinformation nr. [...] fremgår, at kurator i medfør af konkurslovens § 110, stk. 4, har givet meddelelse til politiet med henvisning til forhold omkring [X]s

disponering over en lottogevinst på 7 mio. kr.

Den 13. september 2017 indgav advokat [Indklagede] politianmeldelse mod [X] for bedrageri, jf. straffelovens § 279, idet han bl.a. anførte:

*"[X] rettede henvendelse til mig, efter at han var blevet dømt ved [byrettens] dom af [...]. Kopi af dommen vedhæftes som **bilag 1**.*

[...]

*Jeg vedhæfter til orientering et såkaldt støttebilag som **bilag 2**, udarbejdet af [X]s samlever [Z], idet jeg henleder Efterforskningsenhedens opmærksomhed på de mange konti og depoter [X] jonglerer med. Nogle af dem fremgår af den seneste redegørelse fra kurator.*

*Efterhånden som jeg fik lejlighed til at gennemgå [X]s konti, jfr. herom nedenfor, blev jeg mere og mere overbevist om, at [X] havde snydt [Y] og tilegnet sig hendes midler, hvorfor jeg anbefalede [X] at indgå forlig ved procesaftale af 29. september 2015 (vedhæftet som **bilag 3**). Retsbog af 19. oktober 2015 vedhæftes som **bilag 4**. I februar 2016 afregnede jeg sagen. Mit samlede salærkrav incl. moms udgjorde kr. 218.750,-. Efter afregningen forholdt [X] sig passivt, i hvilken forbindelse jeg indgav konkursbegæring imod ham (vedhæftet som **bilag 5**) Min faktura [nummer] vedhæftes som **bilag 6**, idet jeg samtidig vedhæfter Landsrettens stadfæstelse af konkursen (**bilag 7**). Af Landsrettens kendelse fremgår i hovedtræk forløbet af min sagsbehandling.*

[...]

I forbindelse med min sagsbehandling har [X] overladt en række ringbind, som han har afhentet efter at sagen var blevet forligt ved Landsretten. Han var i besiddelse af mange oplysninger vedrørende de konti han jonglerede med. Der er dog en del materiale, der fortsat beror på sagen. Kontoudskrifterne kan være til hjælp og

interesse for Efterforskningsenheden, hvorfor jeg vedlægger følgende:

*Som **bilag 8**: kontoudskrifter fra [Bank 1] fra henholdsvis 2008, 2009, 2010 og 2011. Endvidere vedhæftes som **bilag 9** materiale udleveret af [Z] ([X]s samlever) vedrørende et betydeligt antal udenlandske transaktioner.*

*Som **bilag 10** vedhæftes mail af 10. juni 2015 fra [X] til [Z] indeholdende mail af 15. februar 2010 vedrørende flytning af fondskode. Endelig vedhæftes som **bilag 11** mail af 10. juni 2015 indeholdende mail fra [Virksomhed A](slutseddel, hvor der tilsyneladende sælges værdipapirer for [X], USD 144.593,83)."*

Samme dag, den 13. september 2017, sendte advokat [Indklagede] kopi af politianmeldelsen til kurator, idet han vedhæftede de bilag, der i politianmeldelsen var benævnt bilag 3 samt 8-11.

[X] har oplyst, at [...]s Politi den 31. maj 2019 har besluttet ikke at rejse sigtelse mod ham i anledning af advokat [Indklagede]s politianmeldelse.

Parternes påstande og anbringender:

Advokatrådet har til støtte for den nedlagte påstand særligt gjort gældende, at en advokat ikke uberettiget må videregive oplysninger, som er fortrolige af hensyn til private interesser, og som advokaten bliver bekendt med som led i sit virke som advokat. Oplysningerne i politianmeldelsens bilag 1-4 og 6-11 er modtaget som led i advokat [Indklagede]s advokatvirksomhed og er dermed omfattet af tavshedspligten. Det samme gælder det af advokat [Indklagede] anførte om, at det er hans opfattelse, at [X] har jongleret med mange konti og depoter samt tilegnet sig en investors midler, idet der er tale om en fortrolig oplysning, der bygger på advokat [Indklagede]s viden, modtaget i forbindelse med sit virke som advokat for [X]. Den omstændighed, at de pågældende oplysninger måtte være offentligt tilgængelige og fremlagt som bevis i en retssag, bevirker ikke, at oplysningerne mister deres karakter af fortrolighed, og de vil således fortsat være omfattet af advokat [Indklagede]s tavshedspligt. Det er endvidere ikke godtgjort, at [X] har samtykket til videregivelsen af de fortrolige oplysninger.

Det anerkendes, at en advokat må være berettiget til at videregive de oplysninger om klienten, der er nødvendige for, at advokaten gennem individual- eller universalforfølgning kan søge sit krav på betaling af forfalden salærfaktura fyldestgjort. [Indklagede] har imidlertid tilsidesat god advokatskik ved i konkursbegæringen at medtage oplysningen om, at [X] efter hans opfattelse på strafbar vis har pådraget sig gæld, og at politianmeldelse var under udarbejdelse, idet disse oplysninger ikke er nødvendige for vurderingen af, om konkursbetingelserne var opfyldt.

Ligeledes må en advokat være berettiget til at videregive de oplysninger om klienten, der er nødvendige for, at advokaten kan politianmelde et muligt bedrageri begået af klienten mod advokaten selv. Imidlertid er advokat [Indklagede] gået langt videre end berettiget ved i politianmeldelsen at tilkendegive sin overbevisning om, at [X] havde snydt modparten i retssagen og tilegnet sig dennes midler, samt vedlægge dokumentation for transaktioner foretaget af [X], idet disse oplysninger var fuldstændig uden betydning for vurderingen af, om [X] aktuelt havde bedraget advokat [Indklagede].

Uanset, at det på tilsvarende vis må medgives, at det er af væsentlig betydning for kreditorerne i et konkursbo, at kurator modtager oplysninger, der gør det muligt for kurator at fastlægge konkursboets aktiver, må advokatens tavshedspligt veje tungere end hensynet til tilvejebringelsen af flest mulige aktiver i boet, dvs. tungere end hensynet til varetagelsen af advokatens egne tarv. Således har advokat [Indklagede] handlet i strid med god advokatskik ved til kurator at vedhæfte politianmeldelsen samt bilag 2 og 8-11.

Advokatrådet har endvidere gjort gældende, at hver videregivelse af fortrolige oplysninger udgør en tilsidesættelse af advokat [Indklagede]s tavshedspligt og således udgør en selvstændig overtrædelse af god advokatskik.

Advokat [B] har på vegne af advokat [Indklagede] principalt påstået frifindelse, subsidiært irrettesættelse og mere subsidiært en bøde på ikke over 100.000 kr. Det er til støtte herfor særligt gjort gældende, at der er tale om berettiget videregivelse af ikke-tavshedsbelagte oplysninger, som alle har været offentliggjorte og dermed ikke har den for retsplejelovens § 129 fornødne karakter af fortrolighed. En

advokats pligt til at iagttage fortrolighed gælder alene i de tilfælde, hvor oplysningen er betroet advokaten i fortrolighed, og der er tale om forhold, som klienten ikke ville betro andre. Idet de omhandlede oplysninger – på nær oplysningen om den båndlagte arv – har været fremlagt i byretssagen, har [X] direkte/indirekte accepteret, at oplysningerne ikke skal være omfattet af tavshedspligten, og oplysningerne har dermed ændret karakter fra fortrolige til ikke-fortrolige. Det bemærkes i den forbindelse, at advokat [Indklagede] ikke var advokat for [X] under byretssagen.

Advokat [B] har endvidere anført, at advokat [Indklagede] ved at indgive konkursbegæring har handlet i berettiget varetagelse af eget tarv, jf. straffelovens § 152e, stk. 1, nr. 2. Bestemmelsen giver advokater mulighed for at videregive ellers tavshedsbelagte oplysninger, og der må indrømmes advokater et skøn ved vurderingen af, hvilke sagsakter, der er relevante til oplysning af sagen. Henset til behovet for at få afklaret, om konkursbetingelserne var opfyldt, var det berettiget og relevant, at advokat [Indklagede] i konkursbegæringen anførte, at [X] i en skriftveksling med [...] Landsret har erklæret, at hans formue er båndlagt, og at han ikke kan disponere herover. Konkursbegæringen indeholder desuden ingen fortrolige oplysninger, idet det af advokat [Indklagede] anførte om, at [X] har en skjult formue, og at en politianmeldelse er under udarbejdelse, er udtryk for advokat [Indklagede]s subjektive opfattelse. Det fremgår imidlertid ikke af konkursbegæringen, at der de facto er konstateret kriminelle forhold på baggrund af fortrolige oplysninger.

I relation til den indgivne politianmeldelse har advokat [B] bl.a. anført, at advokat [Indklagede] havde grundlag for at antage, at et strafbart forhold var begået. Henset til, at [X] bevidst havde fortiet oplysninger om, at hans formue var båndlagt, var advokat [Indklagede] berettiget til at antage, at [X] havde haft til hensigt at undlade at betale for de med byretssagen forbundne advokatomkostninger og dermed begå bedrageri. Baseret på byretsdommens resultat samt kurators redegørelser og meddelelser var advokat [Indklagede] desuden berettiget til at antage, at [X] havde tilegnet sig midler på sin klients bekostning. Der er således ikke tale om fortrolige oplysninger, som advokat [Indklagede] har modtaget fra [X] som led i klientvaretagelsen. Det har i øvrigt formodningen imod sig, at advokat [Indklagede] skulle have modtaget de pågældende oplysninger fra [X], idet han ikke ville have fortsat sin varetagelse af sagen uden løbende a conto afregning, hvis han havde haft kendskab til [X]s manglende evne og vilje til at betale sine regninger.

Advokat [B] har endelig anført, at de til kurator fremsendte oplysninger er identiske med de oplysninger, der blev fremsendt i forbindelse med politianmeldelse, og der er således ikke tale om en ny og særskilt forseelse. Under alle omstændigheder gøres det gældende, at de pågældende oplysninger ikke har været fortrolige, idet oplysningerne fremgår af en offentlig byretssag.

For så vidt angår sanktionsfastsættelsen er det anført, at der foreligger formildende omstændigheder særligt henset til, at der er tale om samme overordnede type pligtilsidesættelse, hvorfor hændelserne må betragtes under ét og i givet fald alene føre til én bøde. Ved sanktionsfastsættelsen må desuden tages hensyn til, at der for størstedelen af de tidligere kendelser mod advokat [Indklagede] er tale om andre typer af overtrædelser af god advokatskik, hvorfor en eventuel sanktion ikke skal udmåles ud fra betragtninger om gentagelsesvirkning.

Advokatnævnets behandling:

Sagen har været behandlet på et møde i Advokatnævnet med deltagelse af 5 medlemmer.

Sagen var klar til behandling i september 2019, men blev udsat efter anmodning fra advokat [B], idet der dengang var et ønske om personligt fremmøde. Denne anmodning blev tilbagekaldt kort tid forinden behandlingen af sagen, idet der i stedet blev fremsendt et sammenfattende processkrift. Dette processkrift er indgået ved nævnets behandling af sagen.

Nævnets afgørelse og begrundelse:

Det følger af retsplejelovens § 126, stk. 1, at en advokat skal udvise en adfærd, der stemmer med god advokatskik.

En advokat har tavshedspligt i forhold til alle oplysninger, hans klient deler med ham som led i opdragets udførelse. Dette gælder som udgangspunkt også, selvom de pågældende oplysninger måtte være blevet offentliggjort og tilgængelige for andre. Advokater er i medfør af retsplejelovens § 129 omfattet af straffelovens

bestemmelser om tavshedspligt, der findes i straffelovens §§ 152 – 152d, ligesom advokater er omfattet af undtagelsesbestemmelsen i straffelovens § 152 e.

Som sagen foreligger oplyst for nævnet, lægger nævnet til grund, at advokat [Indklagede]s konkursbegæring af 9. september 2016, politianmeldelse af 13. september 2017 og meddelelse til kurator af samme dato indeholder fortrolige oplysninger, som advokat [Indklagede] har modtaget som led i varetagelsen af [X]s interesser i en ankesag. Oplysningerne er derfor belagt med tavshedspligt, og der foreligger ikke klientsamtykke til en videregivelse. Advokat [Indklagede] har herved tilsidesat sin tavshedspligt.

Advokatnævnet finder, at der ikke foreligger sådanne tungtvejende samfundsmæssige grunde, eller omstændigheder og hensyn i øvrigt, at videregivelsen af de fortrolige oplysninger kan anses for berettiget i medfør af straffelovens § 152e. Det anførte om, at oplysningerne var offentligt tilgængelige, fører ikke til, at oplysningerne dermed undtages tavshedspligt, ligesom det i øvrigt anførte af advokat [Indklagede] heller ikke kan føre til en ændret vurdering.

Advokatnævnet finder på den baggrund, at advokat [Indklagede] har tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, idet der særligt for så vidt angår politianmeldelsen og meddelelsen til kurator er tale om en særdeles grov tilsidesættelse. Nævnet har herved særligt lagt vægt på omfanget af de vedhæftede, fortrolige bilag, som i vidt omfang synes irrelevante for vurderingen af, om [X] havde udsat advokat [Indklagede] for bedrageri, og endnu mere irrelevante for orienteringen af kurator.

Advokat [Indklagede] blev ved kendelse af 4. september 2013 pålagt en bøde på 10.000 kr., ved kendelse af 26. november 2013 pålagt en bøde på 20.000 kr., og ved kendelse af 16. september 2015, der blev stadfæstet af [...] Byret ved dom af 26. juni 2017, pålagt en bøde på 60.000 kr. for tilsidesættelse af god advokatskik. Advokat [Indklagede] blev endvidere ved kendelse af 29. november 2017, der blev stadfæstet af [...] Landsret ved dom af 12. december 2019, pålagt en bøde på 100.000 kr. Advokat [Indklagede] blev endelig ved kendelse af 28. juni 2018 pålagt en bøde på 100.000 kr. Sidstnævnte kendelse er indbragt for domstolene, hvor den fortsat verserer, og den har derfor ikke betydning for sanktionsfastsættelsen i nærværende sag.

Forholdene i nærværende sag er begået forud for ovennævnte afgørelse af 29. november 2017. Da en samtidig pådømmelse skønnes at ville have medført en betydelig forhøjelse af sanktionen, udmåles en tillægssanktion, jf. princippet i straffelovens § 89. Advokatnævnet er i den forbindelse opmærksomt på, at bødemaksimum på daværende tidspunkt var 300.000 kr., og tillægssanktionen skal ses i lyset af, at de nu pådømte forhold til dels er af særdeles grov karakter.

Advokatnævnet pålægger som følge af det anførte, sammenholdt med flerheden af tilsidesættelser og grovheden heraf, derfor i medfør af retsplejelovens § 147c, stk. 1, advokat [Indklagede] en tillæggsbøde på 100.000 kr.

Advokat [Indklagede] kan indbringe afgørelsen for retten inden 4 uger efter modtagelsen af kendelsen, jf. retsplejelovens § 147d.

Herefter bestemmes:

Advokat [Indklagede] pålægges en tillæggsbøde til statskassen på 100.000 kr.

På nævnets vegne

Kurt Rasmussen